

A Nemzeti Élelmiszerlánc - biztonsági Hivatal közleménye

A Fajtaminősítő Bizottság Szántóföldi Szekciójának 2017. december 05.-i ülése

A Hivatal vizsgálata és a Fajtaminősítő Bizottság Szántóföldi Növények Szekciójának állásfoglalása alapján a következő:

- növényfajták részesülnek állami elismerésben,
- fajtajelöltek vizsgálata szűnik meg, (Állami elismerés elutasítása)
- államilag elismert fajták kerülnek meghosszabbításra,
- államilag elismert fajták kerülnek visszavonásra,
- standard változás, metodika kerül jóváhagyásra.

1. Állami Elismerést kapott fajták

(Vékonytal szedve zárójelben a fajták bejelentéskori neve szerepel)

Bejelentő: Bayer CropScience NV, Belgium 9800 Astene, Deinze

Fajtafenntartó Bayer CropScience NV, Belgium 9800 Astene, Deinze

Képviselő: Bayer Hungária Kft. 1123 Budapest, Alkotás u. 50.

INV1120 (4EW0123)

Őszi káposztarepce

INV1025 (3EW0091)

Őszi káposztarepce

INV1000 (RG21314)

Őszi káposztarepce

Bejelentő: Norddeutsche Pflanzenzucht Hans Georg Lembke KG, DE-2331 Hohenlieth Holtsee

Fajtafenntartó: Norddeutsche Pflanzenzucht Hans Georg Lembke KG, DE-2331 Hohenlieth Holtsee

Képviselő: RAPOOL Hungária Kft., 8132 Lepsény, Vasút u. 57.

Franklin (NPZ14010W11)

Őszi káposztarepce

Cristal (LSF1333)

Őszi káposztarepce

Bejelentő: Deutsche Saatverdelung GmbH, DE-59524 Lippstadt

Fajtafenntartó: Deutsche Saatverdelung GmbH, DE-59524 Lippstadt

Képviselő: RAPOOL Hungária Kft., 8132 Lepsény, Vasút u. 57.

Passat (WRH492)

Őszi káposztarepce

Espada (WRH468)

Őszi káposztarepce

Keltor (WRH494)

Őszi káposztarepce

Bejelentő: Saatzucht Donau GMBH, Ausztria 2301 Probstdorf

Fajtafenntartó: Saatzucht Donau GMBH, Ausztria 2301 Probstdorf

Képviselő: Karintia Kft., 9800 Vasvár, Mártírik útja 50. Kft.,

Topkapi (SZD7787)

Őszi búza

Bejelentő: : Limagrain Europe SA Biopole Clermont Limagne, Rue Henri Mondor FR

Fajtafenntartó: Limagrain Europe SA Biopole Clermont Limagne, Rue Henri Mondor FR

Képviselő: Limagrain Central Europe SE Magyarország fióktelepe., 2040 Budaörs, Gyár u. 2.

Angelico (LE14/271)

Őszi káposztarepce

Architect (LE14/276)

Őszi káposztarepce

Anniston (LE14/273)

Őszi káposztarepce

Amerigo (LE15/297)

Őszi káposztarepce

Arrow (LE14/277)

Őszi káposztarepce

Rafaela (LIMA1351)

Őszi árpa

Bejelentő: Limagrain Central Europe SE Magyarország fióktelepe., 2040 Budaörs, Gyár u. 2
Fajtafenntartó: Limagrain Europe SA Ferme De L Etang Bp 3 FR 77390 Verneul
Képviselő: Limagrain Central Europe SE Magyarország fióktelepe., 2040 Budaörs, Gyár u. 2
Alcantara (NSA10-2169) **Őszi búza**

Bejelentő: KWS SAAT AG., DE-37555 Einbeck Postfach 1463

Fajtafenntartó: KWS SAAT AG., DE-37555 Einbeck Postfach 1463

Képviselő: KWS Magyarország Kft., 9027 Győr, Gesztenyefa u. 4.

Saverio KWS (H9133004)

Őszi káposztarepce

Sergio KWS (H9110388)

Őszi káposztarepce

Durin KWS (H2132058)

Őszi káposztarepce

Bejelentő: KWS Momont Recherche Sarl, FR 59246 Mons en Pevele, 7 rue de Martinval

Fajtafenntartó: KWS Momont Recherche Sarl, FR 59246 Mons en Pevele, 7 rue de Martinval

Képviselő: -

Horigin (MH 13CD085)

Őszi káposztarepce

Bejelentő: KWS Momont Recherche Sarl, FR 59246 Mons en pevele, 7 rue de Martinval

Fajtafenntartó: KWS Momont Recherche Sarl, FR 59246 Mons en pevele, 7 rue de Martinval

Képviselő: Betamag-Trade Vetőmag Kft., 5540 Szarvas Kossuth u. 31-33.

Fenomen (MH12-11)

Őszi búza

Santorin (MH13-07)

Őszi búza

Bejelentő: Monsanto Technology, US-63167 St. Louis MO 800 N. Lindberg Blvd.

Fajtafenntartó: Monsanto Monsanto SAS, Franciaország.

Képviselő: Monsanto Hungária Kft., 1133 Budapest, Váci út 96-98.

Clementis (CWH350)

Őszi káposztarepce

DK Exima (CWH369)

Őszi káposztarepce

Simona (CWH351)

Őszi káposztarepce

Kidman (CWH360)

Őszi káposztarepce

DK Exdorf (DMH366)

Őszi káposztarepce

V349OL (MDS35)

Őszi káposztarepce

V357OL (MDS37)

Őszi káposztarepce

DK Importer CL (DMH359)

Őszi káposztarepce

Bejelentő: Joorden Zaathandel BV, NL 5995 ZG Kessel

Fajtafenntartó: Joorden Zaathandel BV, NL 5995 ZG Kessel

Képviselő: RAGT Vetőmag Kft., 2040 Budaörs, Keleti u. 7.

RGT Clozzer (BNB656)

Őszi káposztarepce

Bejelentő: RAGT 2n Center De Recherche, FR-12033 Rodez Cedex 9.

Fajtafenntartó: RAGT 2n Center De Recherche, FR-12033 Rodez Cedex 9.

Képviselő: RAGT Vetőmag Kft., 2040 Budaörs, Keleti u. 7.

RGT Jakuzzi (HR100909)

Őszi káposztarepce

RGT Slobozzia (HR145160)

Őszi káposztarepce

Bejelentő: Euralis Semences, FR-31700 Mondoville - Domaine de Sandreau
 Fajtafenntartó: Euralis Semences, FR-31700 Mondoville - Domaine de Sandreau
 Képviselő: Euralis Vetőmagkereskedelmi és Termelő Kft., 1118 Budapest, Rétköz u. 5.
ES Barocco (ESC14029) **Őszi káposztarepce**
ES Amadeo (ESC15044) **Őszi káposztarepce**
ES Diablo (ESC15043) **Őszi káposztarepce**

Bejelentő: MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Martonvásár, 2462 Brunszvik u.2.
 Fajtafenntartó: MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Martonvásár, 2462 Brunszvik u.2.
 Képviselő: -

Mv Esztena (MvA6-13)

Alakor búza

Mv Masnidur (MvTD10-14)

Őszi durumbúza

Nemesítők:	Dr. Bedő Zoltán	13%
	Dr. Láng László	13%
	Dr. Veisz Ottó	29%
	Dr. Vida Gyula	35%
	Dr. Karsai Ildikó	5 %
	Dr. Puskás Katalin	5 %

Mv Pelsodur (MvTD18-14)

Őszi durumbúza

Nemesítők:	Dr. Bedő Zoltán	13%
	Dr. Láng László	13%
	Dr. Veisz Ottó	29%
	Dr. Vida Gyula	35%
	Dr. Karsai Ildikó	5 %
	Dr. Puskás Katalin	5 %

Mv Uncia (Mv 07-14)

Őszi búza

Nemesítők:	Dr. Bedő Zoltán	25%
	Dr. Láng László	25%
	Dr. Veisz Ottó	13%
	Dr. Vida Gyula	12%
	Dr. Rakszegi Mariann	10%
	Dr. Mészáros Klára	7 %
	Dr. Karsai Ildikó	3 %
	Bognár Zoltán	5 %

Mv Karikas (Mv 11-14)

Őszi búza

Nemesítők:	Dr. Bedő Zoltán	25%
	Dr. Láng László	25%
	Dr. Veisz Ottó	13%
	Dr. Vida Gyula	12%
	Dr. Rakszegi Mariann	10%
	Dr. Mészáros Klára	7 %
	Dr. Karsai Ildikó	3 %
	Bognár Zoltán	5 %

Bejelentő: Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft., Szeged Alsókikötő sor 9.
Fajtafenntartó: Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft., Szeged Alsókikötő sor 9.
Képviselő: -

GK Arany (GK A19.14)

Őszi zab

Nemesítők:	Fónad Péter	30%
	Dr. Palágyi András	25%
	Dr. Bóna Lajos	15%
	Dr. Mihály Róbert	10%
	Dr. Cseuz László	10%
	Bán Andrásné	10 %

GK Fehér (GK Fehér 1)

Tönkölybúza

Nemesítők:	Dr. Cseuz László	20%
	Dr. Bóna Lajos	30%
	Fónad Péter	14 %
	Dr. Beke Béla	6 %
	Pauk János	6 %
	Dr. Mihályi Róbert	6 %
	Purgel Szandra	6 %
	Ács Péterné	6 %
	Dr. Palágyi András	6 %

Bejelentő: Saatzucht Donau GMBH, Ausztria 2301 Probstdorf
Fajtafenntartó: Saatzucht Donau GMBH, Ausztria 2301 Probstdorf
Képviselő: Saatenbau Linz Hungária Kft., 9400 Sopron, Táncsics major

Sidonius (SZD3422)

Őszi búza

Cecilius (SZD0866)

Őszi búza

Bejelentő: Ackermann Co. Saatzucht, DE – 8444 Irlbach b. Staubing, Ringstrasse 17.
Fajtafenntartó: Ackermann Co. Saatzucht, DE – 8444 Irlbach b. Staubing, Ringstrasse 17.
Képviselő: Saaten- Union Hungaria Kft., 8132 Lepsény, Vasút út 57.

Kevyra (AC08/276/8)

Őszi árpa

Flavia (AC07/041/8)

Őszi árpa

Bejelentő: Strube GmbH & Co. KG, DE 38387 Söllingen, Hauptstrasse 1.
Fajtafenntartó: Strube GmbH & Co. KG, DE 38387 Söllingen, Hauptstrasse 1.
Képviselő: Saaten – Union Hungária Kft., 8132 Lepsény, Vasút u. 57

Salasar (STRU070411s1)

Őszi búza

Cazador (STRU101149)

Őszi búza

Bejelentő: Deutsche Saatverdelung GmbH, DE-59524 Lippstadt
Fajtafenntartó: Deutsche Saatverdelung GmbH, DE-59524 Lippstadt
Képviselő: Saaten-Union Hungaria Kft., 8132 Lepsény, Vasút út 57.

Perseus (CH111.15090)

Őszi búza

Atuan (LEU40519)

Őszi búza

Bejelentő: Dr. Dobos Georg, Ausztria 1180 Wien, Gentzgasse 129/1/10
Fajtafenntartó: Dr. Dobos Georg, Ausztria 1180 Wien, Gentzgasse 129/1/10
Képviselő: -
Viola (F16/14) **Mák**

Bejelentő: DE AKIT Karcagi Kutató Intézet, 5300 Karcag, Kisújszállási út 166.
Fajtafenntartó: DE AKIT Karcagi Kutató Intézet, 5300 Karcag, Kisújszállási út 166.
Képviselő: -
KG Nagykun (KA14003) **Őszi árpa**
Nemesítők: Dr. Czibalmos Ágnes 70%
Adorján Róza 15%
Baranyai Hajnalka 15%

Bejelentő: Murányi Nóra, 3300 Eger, Kárpát u.72.
Fajtafenntartó: Murányi Nóra, 3300 Eger, Kárpát u.72.
Képviselő: Agromag Kft., 3722 Szeged, Jósika u.13.
Princess (KMB7) **Őszi búza**

2. Vizsgálat megszüntetése, állami elismerés elutasítása

Bejelentő: DE AKIT Karcagi Kutató Intézet, 5300 Karcag, Kisújszállási út 166.
Fajtafenntartó: DE AKIT Karcagi Kutató Intézet, 5300 Karcag, Kisújszállási út 166.
Képviselő: -
KG Karcag (KA14006) **Őszi árpa**

Bejelentő: Agromag Kft., 3722 Szeged, Jósika u.13.
Fajtafenntartó: Agromag Kft., 3722 Szeged, Jósika u.13.
Képviselő: -
Viktoria (AB-4) **Őszi árpa**

Bejelentő: Ackermann Co. Saatzucht, DE – 8444 Irlbach b. Staubing, Ringstrasse 17.
Fajtafenntartó: Ackermann Co. Saatzucht, DE – 8444 Irlbach b. Staubing, Ringstrasse 17.
Képviselő: Saaten- Union Hungaria Kft., 8132 Lepsény, Vasút út 57.
SU Mateo (AC04/153/2) **Őszi árpa**

Bejelentő: Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft., Szeged Alsókikötő sor 9.
Fajtafenntartó: Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft., Szeged Alsókikötő sor 9.
Képviselő: -

GK Hírös (GK22.14) **Őszi búza**
Nemesítők: Dr. Cseuz László 30%
Szilágyi László 10 %
Dr. Bóna Lajos 15%
Fónad Péter 10 %
Papp Mária 10 %
Dr. Beke Béla 10 %
Csósz Lászlóné 5 %
Tóth Beáta 5 %
Dudás János 5 %

3. Államilag Elismert fajták hosszabbítása

Fajtafenntartó: DE AKIT Kutatóintézete, 4400Nyíregyháza, Westsik V. u. 4-6.

Hanka

Borsó

Irina

Borsó

Fajtafenntartó: Institute of Field and Vegetable Crops, Szerbia 21000 novi Sad, Maksima Gorkog 30.

Képviselő: Agromag Kft., 3722 Szeged, Jósika u.13.

NS40S

Őszi búza

Fajtafenntartó: Szarvasi Medicago Kft., 5540 Szarvas, Ipartelep u. 1.

Szarvasi Alíz

Borsó

Fajtafenntartó: Szentesi – Mag Kft., 6600 Szentes, Alsórét u. 154

Mécses

Őszi Káposztarepce

Fajtafenntartó: Gyógynövénykutató Intézet Kft., 2011 Budakalász, Lupaszigeti út 4.

Kék Duna

Mák

Kozmosz

Mák

Fajtafenntartó: BCE Gyógy – és Aromanövények Tanszék, 1118 Budapest, Villányi út 29.

Leila

Mák

4. Államilag Elismert fajták visszavonása

Fajtafenntartó: Dr. Papó Pál, 4025 Debrecen, Verseny u. 8.

Képviselő: -

HP Árkus

Őszi búza

Hajdúság

Őszi búza

Fajtafenntartó: Institute of Field and Vegetable Crops, Szerbia 21000 novi Sad, Maksima Gorkog 30.

Képviselő: Agromag Kft., 3722 Szeged, Jósika u.13.

Pannónia NS

Őszi búza

Fajtafenntartó: KWS SAAT AG., DE-37555 Einbeck Postfach 1463

Képviselő: KWS Magyarország Kft., 9027 Győr, Gesztenyefa u. 4.

Espressa KWS

Cukorrépa

Dinara KWS

Cukorrépa

Marcellina KWS

Cukorrépa

Ingrida KWS

Cukorrépa

Odessa KWS

Cukorrépa

Tinka KWS

Cukorrépa

Fabrizia KWS

Cukorrépa

Denisa KWS

Cukorrépa

Legenda KWS

Cukorrépa

Fiorenza KWS

Cukorrépa

Karla KWS

Cukorrépa

Luciana

Cukorrépa

Agnessa

Cukorrépa

Cesira
Begonia

Cukorrépa
Cukorrépa

Fajtafenntartó: Bayer CropScience AG, 40789 Monheim, DE
Képviselő: Bayer Hungária Kft., 1123 Budapest, Alkotás u. 50.

InV1023
Astrada
Nicola

Őszi káposztarepce
Őszi káposztarepce
Őszi káposztarepce

Fajtafenntartó: Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft., 6726 Szeged, Alsókikötő sor 9.
Képviselő: -

Wibro
GK Verecke
GK Szala
GK Trendi HO

Rozs
Őszi búza
Őszi búza
Őszi káposztarepce

Megszűnő fajták 2017.12.31

A fajtafenntartó nem kérte a fajta állami elismerésének hosszabbítását
A fajta vetőmagja 2020.06.30-ig forgalmazható

Cukorrépa	Belinda
Cukorrépa	Boomerang
Cukorrépa	Clementina
Cukorrépa	Colchis
Cukorrépa	Cronos
Cukorrépa	Dioneta
Cukorrépa	Elmo
Cukorrépa	Emperor
Cukorrépa	Federica
Cukorrépa	Hermina
Cukorrépa	Hilltopta
Cukorrépa	Khafra
Cukorrépa	Lenard
Cukorrépa	Libero
Cukorrépa	Ourasi
Cukorrépa	Profita
Cukorrépa	Thaifun
Cukorrépa	Ventura
Nádkéjú csenkesz	Bartucca
Óriás tippán	Keszthelyi
Csomós ebír	Keszthelyi 54
Csomós ebír	Szarvasi 51
Angol perje	Szarvasi 64
Keleti kecskeruta	Gale
Juh csenkesz	Favorit

Réti csenkesz	Szarvasi 63
Lucerna	Danubia
Lucerna	Kisvárdai 1
Lucerna	Sinesap
Lucerna	Verko
Baltacim	Matra
Takarmányborsó	Botond
Takarmányborsó	Gréti
Takarmányborsó	Hevesi 3
Takarmányborsó	Power
Takarmányborsó	SW Crista
Fehérhere	Aberdai
Fehérhere	Anly
Perzsahere	Vetőmag 1
Lóbab	Anka
Lóbab	Kisvárdai 22
Lóbab	Kisvárdai 29
Őszi káposztarepce	Emerald
Őszi káposztarepce	Flavia
Őszi káposztarepce	GK Helena
Őszi káposztarepce	NK Petrol
Őszi káposztarepce	Triangle
Őszi káposztarepce	Új fertődi
Kender	Szarvasi
Napraforgó	Alzan
Napraforgó	Anna
Napraforgó	GK 70
Napraforgó	IS8004
Napraforgó	Mangasol
Napraforgó	MAS97A
Napraforgó	MAS97OL
Napraforgó	NK Alego
Napraforgó	NK Delfi
Napraforgó	NK Dolbi
Napraforgó	Viki
Napraforgó	HSX9801
Olajlen	Juliet
Szója	Bács Kun
Szója	Bólyi 56
Szója	Borostyán
Szója	Crusader
Szója	Evans

Szója	Flóra
Szója	Otilia
Csupasz zab	GK Zalán
Zab	Bakonyalja
Zab	Diakon
Tavaszi árpa	Adagio
Tavaszi árpa	Bivoy
Tavaszi árpa	Ebson
Tavaszi árpa	Ferrara
Tavaszi árpa	Jutta
Tavaszi árpa	KH Gyöngyös
Tavaszi árpa	Malz
Tavaszi árpa	Marthe
Tavaszi árpa	Messina
Tavaszi árpa	Pascha
Tavaszi árpa	Protege
Tavaszi árpa	Roxana
Őszi árpa	Amazon
Őszi árpa	Barun
Őszi árpa	Bingo
Őszi árpa	Breunskylic
Őszi árpa	GK Stramm
Őszi árpa	GK Sztáromega
Őszi árpa	KH Hernád
Őszi árpa	Rex
Őszi árpa	Violetta
Őszi árpa	KH Rezko
Őszi árpa	Palinka
Őszi árpa	Plaisant
Őszi árpa	Epona
Őszi árpa	GK Árpád
Rizs	Bioryza H
Rizs	Dáma
Rizs	Janka
Rizs	Sandora
Rozs	Fugato
Rozs	Lovászipatonai
Szudánifű	Akklimat
Cirok	Alföldi 1
Cirok	Cellu
Cirok	G1990
Cirok	Jumak

Cirok	Róna 5
Cirok	Sucrosorgo 506
Tritikalé	Tricolor
Tavaszi búza	Corso
Tavaszi búza	Leguan
Tavaszi búza	Nadro
Őszi búza	Adriana
Őszi búza	Alitis
Őszi búza	Amerigo
Őszi búza	Bakfis
Őszi búza	Baletka
Őszi búza	Bockris
Őszi búza	Eureka
Őszi búza	Fabula
Őszi búza	GK Öthalom
Őszi búza	Jubilejnaja 50
Őszi búza	Komárom
Őszi búza	Mv Ködmön
Őszi búza	Mv Süveges
Őszi búza	Mv Zelma
Őszi búza	Orpic
Őszi búza	Orvantis
Őszi búza	Saturnus
Őszi búza	Wenzel
Tavaszi durumbúza	Durabon
Tönkölybúza	Oberkulmer Rotkorn
Kukorica	Amalric
Kukorica	DKC4570
Kukorica	Eurostar
Kukorica	Goldaco
Kukorica	Kámasil
Kukorica	Kiskun SC 4451
Kukorica	Kornelius
Kukorica	Maxxalia
Kukorica	MT Manitu
Kukorica	Mv Dunasil
Kukorica	NK Altius
Kukorica	Norma SC
Kukorica	PR35F38
Kukorica	PR35P12
Kukorica	PR36D79
Kukorica	PR39D81

Kukorica	Rulexx
Kukorica	Silexx
Kukorica	Stira
Kukorica	Szegedi DC 488
Kukorica	Szegedi SC 271
Kukorica	Szegedi SC 352
Kukorica	Szegedi TC 377
Kukorica	Vilma
Burgonya	Agata
Burgonya	Dura
Burgonya	Aladin
Burgonya	Arosa
Burgonya	Atlantic
Burgonya	Cicero
Burgonya	Cecile
Burgonya	Fasan
Burgonya	Roko
Burgonya	Sinora
Komló	Auróra
Komló	Bobek
Komló	Celeia
Komló	Hallertauer Taurus
Dohány	Hevesi 18
Zöld pántlikafű	Szarvasi 50
Csicseriborsó	Pax
Tarka koronafürt	Kompolti
Felemáslevelű csenkesz	Liget

5. Standardváltás 2017.

Káposztarepce

Korai érésű és középérésű hibridek esetében azonos standardkészlet:

Arsenal st.	2013	FR	Limagrain
Safer st.	2013	DE	Bayer
DK Expression st. –változás	2015	US	Monsanto
DK Exquisite st.	2008	US	Monsanto
Hybrirock	2013	DE	KWS
Umberto KWS st. –változás	2016	DE	KWS

A Sherpa hibrid került leváltásra.

IMI középérésű hibridek: -változás

Veritas CL	2015	DE	Rapool/DSV
Phoenix CL	2015	DE	Rapool/DSV
DK Impression CL	2013	DE	Monsanto/Rapool/DSV

Korai érésű szabadelvirágzású fajták:

Randy st. -változás	2016	AT	Karintia
---------------------	------	----	----------

Középérésű szabadelvirágzású fajták:

GK Gabriella st.	2000	HU	GK-Szeged
Berny st. –változás	2015	AT	Karintia

Őszi búza

Középérésű fajták:

Az **Mv Kolo** fajta helyett az **Mv Mente** fajta kerül alkalmazásra.

Őszi árpa

Középérésű fajták:

A **Laverda** fajta helyett a **KWS-Meridian** fajta kerül alkalmazása

Kukorica metodikai változás, kórtan 2017

4.2.4.1. Előnyös kórtani paraméterekkel rendelkező fajtajelöltek előterjesztési feltételei

Azon szemes kukorica fajtajelöltet, amely **tenyészideje az adott éréscsoportba esik**, de termőképessége nem éri el a két éves vizsgálati időszak alatt a standardok átlagát, viszont **a szignifikáns differencia értékén belül van, valamint fuzáriumos csőpenészedése két év eredménye alapján rezisztens (1) vagy mérsékelten rezisztens (2) és a gyökér- és szártő korhadása két év eredménye alapján legfeljebb közepesen fogékony (3)**, a bejelentő kérésére harmadik évben tovább vizsgáljuk. A jelölt pozitív javaslattal kerül előterjesztésre, amennyiben a harmadik év eredményei is egybehangzóak az előző két év eredményeivel, érési idő, termőképesség és a kórtani paraméterek tekintetében. Állami elismerés estén a hibrid külön megjelölés nélkül kerül a Nemzeti Fajtajegyzékre.